

Til bestyrelsen for Fonden
Martinus Åndsvidenskabelige Institut

Sendt pr. e-mail til STB@horten.dk

11. april 2022
Sag X21-AD-09-KY
/EmiWor

Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut, CVR-nr. 19 96 14 86

Erhvervsstyrelsen har henholdsvis den 20. januar 2021 og 14. juni 2021 anmodet bestyrelsen for Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut om bemærkninger til det nu tidligere bestyrelsesmedlem [REDACTED]s breve af henholdsvis 17. december 2020 og 7. april 2021.

Brevene fra [REDACTED] vedrører følgende overordnede emner:

1. Bestyrelsens varetagelse af fondens formål.
2. Eventuel inhabilitet i bestyrelsen.
3. Eventuel varetagelse af uvedkommende interesser og eventuelle utilbørlige dispositioner i bestyrelsen.
4. Eventuelle bestyrelsesbeslutninger, uden at samtlige medlemmer af bestyrelsen har haft adgang til at deltage i sagens behandling.

Erhvervsstyrelsen har gennemgået de modtagne redegørelser fra fondens bestyrelse, og vi finder ikke anledning til at foretage yderligere i anledning af oplysningerne mv. i de modtagne breve fra [REDACTED]. Styrelsen anser sagen for afsluttet, men vil nedenfor give nogle uddybende bemærkninger til de oplyste punkter.

Det skal understreges, at det fondsretlige tilsyn, som Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut efter erhvervsfondslovens § 24, stk. 1, er underlagt, er et legalitetstilsyn. Styrelsen skal som fondsmyndighed derfor ikke vurdere hensigtsmæssigheden af ledelsens almindelige forretningsmæssige dispositioner, hvorfor vi ikke har forholdt os til nærmere til oplysningerne om fondens erhvervmæssige aktiviteter og øvrige økonomiske forhold.

Styrelsen skal også understrege, at vi ikke er en mæglings- eller en forligsinstitution, som kan løse eller afgøre interne uenigheder i fondens bestyrelse, og at interne konflikter eller uenigheder i bestyrelsen som udgangspunkt ikke et anliggende for styrelsen.

Endelig skal det bemærkes, at vi som offentlig forvaltningsmyndighed er begrænset af, at vi ikke har mulighed for at foretage en bevismæssig vurdering af de faktiske forhold, som der internt i bestyrelsen ses at have været uenighed om, da det i sidste ende alene er anliggende for domstolene at foretage en bevisbedømmelse.

ERHVERVSSTYRELSEN

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Tlf. 35 29 10 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post erst@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVS MINISTERIET

1. Bestyrelsens varetagelse af fondens formål

Erhvervsstyrelsen skal til dette punkt bemærke, at det som udgangspunkt er fondens bestyrelse, der har kompetencen til at fortolke og afstikke rammerne for vedtægten efter almindelige aftaleretlige fortolkningsprincipper.

Fastlæggelsen af en fonds formål beror på en konkret fortolkning af fondens vedtægt og stifters intentioner med stiftelsen af fonden med udgangspunkt i ordlyden i fondens vedtægt og eventuelle andre dokumenter udarbejdet i forbindelse med stiftelsen.

Styrelsen finder på baggrund af redegørelsen fra Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut ikke anledning til at påtale, hvordan fondsbestyrelsen varetager og udmønter fondens formål samt prioriteringen af de forskellige aktivitets- og uddelingsformål, herunder fondens håndhævelse af dens ophavsrettigheder, hvilket hænger sammen med, at det netop er bestyrelsen for Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut, som har til opgave beslutte, hvordan fondens formål varetages bedst muligt inden for rammerne af vedtægten.

2. Eventuel inhabilitet i bestyrelsen

Erhvervsstyrelsen skal her bemærke, at en fonds bestyrelsesmedlemmer ikke må ikke deltage i bestyrelsens behandling af spørgsmål om aftaler, hvis de er inhabile, jf. erhvervsfondslovens § 51. Et bestyrelsesmedlem vil altid være inhabilt ved aftaler mellem den pågældende og fonden.

Begrebet ”aftaler” skal forstås bredt og omfatter behandling af spørgsmål om både enkeltstående aftaler, aftalekomplekser og løbende samhandelsforhold, ligesom det både omfatter indgåelse, forandring og ophævelse af aftaler samt dispositioner, som får umiddelbar betydning for aftaler mellem fonden og et eller flere bestyrelsesmedlemmer.

Hvis et inhabilt bestyrelsesmedlem deltager i behandlingen af spørgsmål om fondens aftaler med den pågældende, vil det inhabile bestyrelsesmedlems stemme være ugyldig. I visse tilfælde kan det medføre, at bestyrelsens beslutning som sådan er ugyldig, hvis det inhabile bestyrelsesmedlems stemme har været afgørende for, at forslaget blev vedtaget.

De modtagne redegørelser viser, at fondsbestyrelsen er opmærksomme på både de generelle inhabilitetsproblematikker, og at drøftelser om en eventuel ansættelse for visse bestyrelsesmedlemmer i Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut vil indebære, at de pågældende bestyrelsesmedlemmer skal anses for inhabile i dette spørgsmål.

Styrelsen finder derudover på grundlag af de modtagne redegørelser fra Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut ikke, at der er tilstrækkelige klare holdpunkter til at fastslå, at inhabile bestyrelsesmedlemmer har deltager i behandling af spørgsmål om aftaler i bestyrelsen.

Styrelsen finder derfor ikke grundlag for at tilsidesætte bestyrelsens vurdering af, at et eller flere bestyrelsesmedlemmer ikke skal anses for inhabile i drøftelserne om organisationsændringerne i fonden.

Det skal dog indskræmpes fra Erhvervsstyrelsens side, at der ligger en indbygget risiko for inhabilitet, når bestyrelsesmedlemmer også varetager andre roller i relation til et bestemt fond - eksempelvis som ansat i fonden eller som aftalepart til fonden - da det i praksis kan vise sig vanskeligt at adskille rollerne.

Erhvervsstyrelsen forventer derfor, at bestyrelsen for Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut også fremover har særlig fokus på de indbyggede inhabilitetsproblematikker, der vil opstå i fonden som følge af visse bestyrelsesmedlemmers varetagelse af andre roller i fonden ved blandt andet at have de fornødne procedurer og arbejdsgange, som sikrer en adskillelse mellem disse bestyrelsesmedlemmernes forskellige roller, og ved at have et klart fokus på varetagelsen af fondens interesser.

3. Eventuel varetagelse af uvedkommende interesser og eventuelle utilbørlige dispositioner i bestyrelsen

Bestyrelsen for en erhvervsdrivende fond må alene varetage fondens formål og interesser, jf. erhvervsfondslovens § 38. Bestyrelsesmedlemmer må derfor som led i varetagelsen af deres hverv ikke varetage uvedkommende hensyn og interesser, herunder egne interesser.

Bestyrelsen for en fond må heller ikke disponere således, at dispositionen er åbenbart egnet til at skaffe medlemmer af ledelsen eller andre en utilbørlig fordel på fondens bekostning, jf. erhvervsfondslovens § 63, stk. 1.

Ordet ”åbenbar” indikerer, at der skal foreligge en klart urimelig udøvelse af indflydelse, og af ordene ”egnet til” følger en objektivisering, dvs. der kræves ikke en subjektiv opfattelse af forholdet som utilbørligt. I ordene ”utilbørlig fordel” ligger, at der utvivlsomt skal foreligge urimelighed. Kravet om en ”fordel” medfører også, at der skal foreligge en formueforskydning, der opnås helt eller delvist vederlagsfrit.

Bestemmelsen om utilbørlige dispositioner supplerer erhvervsfondslovens § 51 om inhabilitet og understøtter det overordnede krav i erhvervsfondslovens § 38, om at bestyrelsen alene skal varetage fondens formål og interesser.

Erhvervsstyrelsen vurderer på baggrund af redegørelserne fra Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut, at der ikke er grundlag for at fastslå, at bestyrelsen har varetaget uvedkommende hensyn og interesser, eller at bestyrelsen har truffet beslutninger, som er åbenbart egnet til at skaffe medlemmer af ledelsen eller andre en utilbørlig fordel på fondens bekostning.

4. Eventuelle bestyrelsesbeslutninger, uden at samtlige medlemmer af bestyrelsen har haft adgang til at deltage i sagens behandling

Bestyrelsens beslutninger må ikke træffes, uden at samtlige medlemmer af bestyrelsen har haft adgang til at deltage i sagens behandling, jf. erhvervsfundslovens § 53, stk. 1.

Fonden har i redegørelsen af 31. marts 2021 oplyst, at det på bestyrelsesmødet den 22. november 2020 blev besluttet, at [REDACTED] skulle afsættes, og at [REDACTED] ikke deltog i drøftelserne af denne beslutning. Fonden har samtidig oplyst, at der ikke blev truffet væsentlige beslutninger på mødet, som efterfølgende er blevet udmøntet. I redegørelsen fra fonden fremgår det endvidere, at der derudover ikke har været truffet beslutninger i bestyrelsen uden at alle bestyrelsesmedlemmer har haft mulighed for at deltage i sagernes behandling.

Erhvervsstyrelsen finder på grundlag af de modtagne redegørelser fra Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut derfor ikke, at der er tilstrækkelige klare holdepunkter til at fastslå, at der - bortset fra netop bestyrelsesmødet den 22. november 2020 – er blevet truffet beslutninger i bestyrelsen uden at samtlige medlemmer af bestyrelsen har haft adgang til at deltage i sagens behandling.

Som bekendt er har Erhvervsstyrelsen allerede i afgørelse af 25. november 2020 påtalt det forhold, at bestyrelsen den 22. november 2020 besluttede afsætte [REDACTED] af bestyrelsen i strid med erhvervsfundslovens § 45, og styrelsen fortager derfor ikke yderligere i anledning af bestyrelsens beslutning herom på dette møde.

Afsluttende bemærkninger

Erhvervsstyrelsen finder som nævnt efter en gennemgang af de modtagne redegørelser mv. fra fonden ikke anledning til at foretage yderligere i anledning af oplysningerne mv. i de modtagne breve fra [REDACTED]. Styrelsen anser herefter sagen for endelig afsluttet.

Hvis I har bemærkninger eller spørgsmål, skal I være velkomne til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Emil Bach Worsøe

Specialkonsulent

Tlf. direkte 35 29 14 12

E-post EmiWor@erst.dk